

процесів перекладу та адаптації термінології в Україні (Федоренко, 2022; Яременко, 2019).

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Глущенко Н. О. (2020). *Термінологічний переклад в юридичній сфері*. Київ: Юрінком Інтер.
2. Мусій О. П. (2019). Адаптація іноземних термінів в українській мові. *Лексикографія*, 3, 45–56.
3. Пушкар А. І. (2021). Культурні особливості перекладу юридичних термінів. *Наукові записки*. Серія: Філологічні науки, 2, 112–120.
4. Рудь О. С. (2018). Термінологія та її відтворення в контексті правового перекладу. *Вісник Національного університету “Острозька академія”*, 1, 89–95.
5. Smith J. (2017). *The Legislative Branch of the United States Government: A Comprehensive Overview*. Washington, DC: Government Printing Office.
6. U.S. Government Publishing Office. *The United States Code*. (2022). Available at: <https://www.govinfo.gov/app/collection/uscode> (accessed: 12.03.2025).
7. Федоренко Т. М. (2022). *Правова термінологія та її функції в українській мові*. Харків: ХНУ.
8. Яременко С. В. (2019). Переклад термінології права: проблеми та рішення. *Юридичний журнал*, 4, 25–31.

Галаган Аліса Ігорівна

Київський національний університет технологій та дизайну (м. Київ)

Наукова керівниця – проф. Бойко Я.В.

СПЕЦИФІКА УКРАЇНСЬКОГО ПЕРЕКЛАДУ ОДИНИЦЬ ЛЕКСИКО-СЕМАНТИЧНОГО ПОЛЯ «IMPRESSION»

(на матеріалі англomовного журналу *The Economist*)

Поняття лексико-семантичного поля (ЛСП) є одним із ключових у сучасному мовознавстві. Його визначення базується на структурному і когнітивному підходах до організації лексики. ЛСП являє собою сукупність слів, які об'єднані спільним змістовим компонентом і характеризуються системною взаємодією елементів (Гладченко, 2016). У сучасному мовознавстві ЛСП розглядається як системно-структурне утворення, що відображає взаємозв'язок слів, об'єднаних спільним значенням (Книшенко, 2020).

Визначення ЛСП, запропоноване українською лінгвісткою О. Селівановою (2006), є одним із найуживаніших у теоретичних дослідженнях. На її думку, лексико-семантичне поле – це сукупність мовних одиниць, які утворюють парадигматичну структуру та пов'язані між собою спільністю змістової категорії,

семантичними відношеннями та функціональними зв'язками. Основними характеристиками ЛСП, згідно з її концепцією, є:

- парадигматичні відношення між компонентами поля, що виражаються через синонімію, антонімію, гіперо-гіпонімію тощо;
- наявність ядра та периферії, що визначає структуру семантичного поля;
- динамічність, оскільки значення слів у ЛСП можуть змінюватися залежно від контексту та соціокультурних чинників.

Таким чином, аналіз ЛСП дає змогу виявити внутрішню організацію мовної системи та встановити закономірності розвитку лексичного складу мови (Денисова, 1996). Це особливо важливо при дослідженні семантики іншомовних слів, зокрема одиниць ЛСП "impression", які можуть мати різні значення та потребують ретельного підбору відповідників при перекладі.

Ключовою характеристикою ЛСП є його структурна організація, що передбачає наявність ядра та периферії. Ядро ЛСП складається з лексем, які мають найбільш узагальнене значення та високий ступінь частотності у вживанні. Периферія, натомість, включає слова з меншою семантичною прозорістю та вузьким колом функціонування (Kliuchka, 2012).

Аналіз ЛСП також передбачає розгляд його компонентів у контексті мовної картини світу. Дослідники наголошують, що лексика будь-якої мови формується на основі світоглядних і культурних особливостей її носіїв. Це означає, що порівняльний аналіз ЛСП в різних мовах може дати уявлення про специфіку концептуалізації світу різними етносами. Зокрема, ЛСП "impression" в англійській мові охоплює широкий спектр значень, починаючи від «враження» і закінчуючи «відбитком» або «ефектом». Така багатозначність потребує особливого підходу при аналізі структури цього поля та визначенні його відповідників в українській мові. Визначення структури ЛСП передбачає використання різних методологічних підходів. Серед основних методів аналізу ЛСП виділяють компонентний аналіз, метод польової структури та метод когнітивного моделювання.

Серед основних перекладацьких стратегій передачі ЛСП "impression" можна виокремити:

- еквівалентний переклад, коли перекладач добирає найближчий семантичний відповідник (e.g., *first impression* – «перше враження»);
- транспозицію, коли зміщується граматична структура вислову для збереження змісту (e.g., *he left an impression on me* – «він справив на мене сильне враження»);
- модуляцію, яка передбачає зміну точки зору у перекладі (e.g., *lasting impression* – «те, що запам'ятовується надовго»).

У дослідженні ЛСП у перекладознавстві використовують структурний, когнітивний, корпусний та функціонально-дискурсивний методи. Структурний аналіз дозволяє виявити взаємозв'язки між одиницями ЛСП, когнітивний підхід допомагає зрозуміти концептуальну організацію значень, корпусні методи дозволяють простежити частотність уживання певних відповідників, а функціонально-дискурсивний підхід дає змогу визначити особливості перекладу залежно від жанру та стилю тексту.

Таким чином, переклад одиниць ЛСП "impression" є складним процесом, що вимагає глибокого аналізу контексту та жанрової специфіки тексту. Використання когнітивного, корпусного та функціонально-дискурсивного підходів дозволяє вибрати найбільш адекватні перекладацькі рішення, що забезпечують збереження семантики, стилістики та функціонального призначення вихідного тексту.

СПИСОК ЛІТЕРАТУРИ

1. Гладченко К. Ю. (2016). Лексико-семантичне поле як структурний елемент мовної картини світу. Наукові праці Чорноморського державного університету імені Петра Могили комплексу Києво-Могилянська академія. Серія «Філологія. Мовознавство». 260, 16-20.
2. Денисова С. П. (1996). Типологія категорій лексичної семантики. Київ: Вид-во Київського державного лінгвістичного ун-ту.
3. Книщенко Н. П. (2020). Поняття «лексико-семантичне поле» й «термінологічне поле» в сучасному мовознавстві. Лінгвістичні дослідження, 52, 3-9.
4. Селіванова О. О. (2006). Сучасна лінгвістика: термінологічна енциклопедія. Полтава : Довкілля-К.
5. Kliuchka, N. (2012). Лексико-семантичне поле як системно-структурне утворення. Наукові записки Національного університету «Острозька академія». Серія «Філологія», 1(24), 129-131.